

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ویژگی‌ها و مهارت‌های مربی پیش دبستانی

مؤلفان:

مرجان کیان، دانشگاه خوارزمی
لیلی انگجی، دانشگاه علامه طباطبائی

سرنامه	کیان، مرجان، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	ویژگی‌ها و مهارت‌های مربی پیش‌دبستانی / مؤلفان مرجان کیان، لیلی انگجی؛ [برای] سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش.
مشخصات نشر	تهران: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان (انتشارات مدرسه)، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری	۱۱۰ ص.
فروست	مجموعه راهنمای مربیان و کارشناسان دوره پیش‌دبستانی؛ [۳].
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۰۸-۰۵۱۱-۴
وضعیت فهرست نویسی	فیپا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۱۰.
موضوع	مربیان کودک -- ایران -- راهنمای آموزشی
موضوع	آموزش قبل از مدرسه -- راهنمای آموزشی
شناسه افزوده	کیان، انگجی
شناسه افزوده	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
شناسه افزوده	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی. مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان (انتشارات مدرسه)
رده بندی کنگره	۱۳۹۱ ۹۷۶ الف / ۶ / ۱۷۷۵ LB :
رده بندی دیویی	۲۱۰۷/۳۷۲
شماره کتابشناسی ملی	۲۹۷۷۳۹۱ :

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
وزارت آموزش و پرورش

ویژگی‌ها و مهارت‌های مربی پیش‌دبستانی
(از مجموعه: راهنمای مربیان و کارشناسان دوره پیش‌دبستانی)

مؤلفان: مرجان کیان - لیلی انگجی

دبیر پروژه: ابراهیم اصلانی

طراح گرافیک: علی ابوالحسنی

چاپ اول: ۱۳۹۲

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی: خاورمیانه

چاپ و صحافی از: چاپ‌خسته

قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال

حق چاپ محفوظ است

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۸-۰۵۱۱-۴

ISBN 978-964-08-0511-4

نشانی: تهران، خیابان سپهبد قمری، نرسیده به پل کریمخان زند، کوچه شهید محمود حقیقت‌طلب، شماره ۸

تلفن: ۸۸۸۰۰۳۴۴-۹ (دورنویس) (فاکس): ۸۸۹۰۳۸۰۹

فهرست مطالب

۵	پیشگفتار
۷	فصل اول: کلیاتی درباره دوره پیش از دبستان
۸	الف) کلیاتی درباره دوره پیش از دبستان
۸	۱-۱- تعریف آموزش و پرورش پیش از دبستان
۹	۱-۲- اهداف آموزش و پرورش پیش از دبستان
۱۱	۱-۳- اصول آموزش و پرورش پیش از دبستان
۱۲	۱-۴- نحوه ارزیابی هر دوره پیش از دبستان
۱۳	ب) ویژگی‌های کودکان دوره پیش از دبستان
۱۴	۱-۵- رشد جسمانی کودکان
۱۵	۱-۶- رشد شناختی کودکان
۱۹	۱-۷- رشد اجتماعی و شخصیتی کودکان
۲۷	فصل دوم: آرای مربیان بزرگ درباره کودکان و مربیان
۲۸	۲-۱- افلاطون
۲۹	۲-۲- کمینیوس
۳۰	۲-۳- جان لاک
۳۱	۲-۴- ژان ژاک روسو
۳۲	۲-۵- پستالوزی
۳۳	۲-۶- فروبل
۳۵	۲-۷- ماریا مونته‌سوری
۳۹	فصل سوم: رموزی که مربیان باید بدانند
۴۰	۳-۱- رموزی که مربیان باید درباره کودکان بدانند
۴۰	۳-۲- رشد کودکان متناسب با آهنگ حرکت خودشان
۴۱	۳-۳- نحوه یادگیری کودکان و نقش مربی
۴۳	۳-۴- اصول راهنما برای مربیان
۴۴	۳-۵- مدل ادراکی از نقش مربی
۴۸	۳-۶- نهادهای تعلیم و تربیت نقش مربی
۵۷	فصل چهارم: مهارت‌های مربیان و ابعاد رشد کودکان
۵۸	۴-۱- رشد عاطفی - اجتماعی کودکان
۶۰	۴-۲- رشد جسمی - حرکتی
۶۲	۴-۳- رشد زبان و گفتار
۶۳	۴-۴- رشد شناختی
۶۵	۴-۵- رشد بیان خلاق و زیبا شناختی
۶۶	۴-۶- رشد خلاقیت و مهارت‌های زبانی

۷۳	فصل پنجم: با رشد و تحول کودک وارد چه مرحله‌ای می‌شویم؟
۷۵	۱-۵- گوش کردن و انتقال دادن
۷۵	۲-۵- برنامه ریزی و سازماندهی
۷۵	۳-۵- ایجاد و دنبال کردن قوانین
۷۶	۴-۵- حل کردن چالش‌ها و کنار آمدن با هیجان‌ها و احساس‌ها
۷۶	۵-۵- بازی کردن و شکل‌گیری اجتماع

۷۹	فصل ششم: مربیان و سازماندهی برنامه‌های آموزشی
۸۰	۱-۶- فضای فیزیکی
۸۱	۲-۶- سازماندهی و طرح‌ریزی محیط فیزیکی
۸۳	۳-۶- تنظیم جدول فعالیت روزانه

۸۹	فصل هفتم: مربیان و مدیریت هیجان‌های کودکان
۹۱	۱-۷- شناساندن هیجان‌ها به کودکان
۹۱	۲-۷- شناساندن تغییرپذیر بودن احساسات
۹۲	۳-۷- شناساندن تفاوت بین احساس و عمل
۹۳	۴-۷- فنون آرامش بخشیدن به هیجان‌های کودک
۹۳	۵-۷- آموزش و به کارگیری فنون آرامش‌بخش
۹۴	۶-۷- یادگیری یافتن راه‌حل مسائل

۹۵	فصل هشتم: بازی کودکان؛ نقش مربیان و والدین
۹۷	۱-۸- بازی واقعی چیست و چرا اهمیت دارد؟
۹۸	۲-۸- چرا باید با کودک خود بازی کنید؟
۱۰۰	۳-۸- سطوح بازی
۱۰۲	۴-۸- مربیان و والدین چگونه می‌توانند بر جزئیات بازی کودکان تأثیرگذار باشند؟
۱۰۴	۵-۸- استفاده از بازی برای هدایت کودکی که دارای مشکل اضطراب یا نگرانی است.
۱۰۶	۶-۸- نحوه آموزش به کودک برای اینکه چگونه دوست دیگران شود و چگونه برای خود دوست پیدا کند.
۱۰۷	۷-۸- بازی کردن با کودک موجب ایجاد اعتماد و رابطه سالم می‌شود.

۱۰۹	منابع فارسی
۱۱۰	منابع انگلیسی

در دنیای امروز اهمیت دوران کودکی، به خصوص سال‌های اولیه رشد و تکامل بر همگان ثابت شده است. به همین دلیل، توجه به آموزش‌ها و برنامه‌های پیش از دبستان، روز به روز بیشتر می‌شود. در کشور ما هم با وجود برخی کاستی‌ها، نقش و اهمیت آموزش‌های پیش از دبستان پذیرفته شده و تلاش‌هایی برای بهبود و ارتقای این آموزش‌ها انجام گرفته است.

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش، تجربه اجرای ده‌ها طرح و برنامه را در قالب «راهنمای برنامه و فعالیت‌های آموزشی و پرورشی دوره پیش‌دبستانی» عرضه کرده است. انتظار می‌رود این راهنما رویکرد جدیدی نسبت به دوره پیش‌دبستانی در کشور به وجود آورد. مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان (انتشارات مدرسه) به منظور پیگیری علمی مفاد راهنمای مورد اشاره و تولید منابع مفید و کارآمد در این راستا، درصدی برآمد مجموعه کتاب‌هایی را برای مربیان و کارشناسان دوره پیش‌دبستانی تهیه کند.

کتاب حاضر جلد چهارم از مجموعه کتاب‌های راهنمای مربیان و کارشناسان دوره پیش‌دبستانی است که به موضوع ویژگی‌ها و مهارت‌های مربی می‌پردازد. با عنایت به اصول حاکم بر فعالیت‌های آموزشی و پرورشی دوره پیش‌دبستانی و تأکید به تدوین غیرمتمرکز محتوای فعالیت‌ها با توجه به فرهنگ بومی و محلی کودکان، هدف اصلی از تولید این مجموعه، راهنمایی برای طراحی و اجرای برنامه‌هاست. این مجموعه می‌تواند الگویی برای تولید منابع دیگر آموزشی، متناسب با نیازها و شرایط مناطق گوناگون کشور باشد.

اگر چه مخاطب اصلی مجموعه، مربیان و کارشناسان هستند، ولی بسیاری از مطالب آن می‌تواند برای والدین نیز قابل استفاده باشد. همچنین این کتاب‌ها منبع بسیار مناسبی برای دانشجویان علوم تربیتی، به ویژه رشته آموزش پیش‌دبستانی و دبستان است. دیدگاه‌ها و پیشنهادات خود را برای ما بفرستید.

ابراهیم اصلانی
دبیر پروژه